

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
Oponentský posudek

Jméno a příjmení studenta: Jaromír Berka

Číslo knihy: 65 / 2014

Vedoucí bakalářské práce: doc. Petr Chalupa, Th.D.

Titul bakalářské práce: *Vývoj náboženských představ starozákonního Izraele v kontextu starověkého Kanaánu*

Shoda obsahu práce s tématem:

Práce má název *Vývoj náboženských představ starozákonního Izraele v kontextu starověkého Kanaánu*, a skutečně se tomuto tématu věnuje v kapitolách 1–7. Autor nejprve hovoří obecně o Kanaáncích a potom se již zabývá jednotlivými historickými epochami izraelských dějin. Na závěr se snaží shrnout výsledky své práce.

Struktura práce:

Student zvolila tento způsob rozvržení: Úvod (Kanaán v rámci tzv. Úrodného půlměsíce); 1. část (Kanaánci – Hebrejci); 2. část (Praotec Abram – Abrahám); 3. část (Všudypřítomný vliv náboženských představ cizích kultur); 4. část (Egyptský pobyt, putování do zaslíbení země a obsazení); 5. část (Od mnoha bohů k Bohu jedinému); 6. část (Před rozpadem a rozpad říše); 7. část (Poslání proroků Ámose a Ozeáše); Doslov.

V úvodu chybí základní informace, které jsou důležité pro čtenáře, tedy smysl dané práce a především metoda, jak bude autor postupovat. V závěru pak chybí kritické zhodnocení předchozích kapitol, není ukázáno, v čem by mohla být práce přínosná, popř. není naznačen směr, kterým by se mohlo další bádání ubírat.

Obsahové ohodnocení:

Práce je často dost nesourodá, někdy i těžko pro čtenáře srozumitelná. Není jasné, proč píše tak, jak píše, proč končí obdobím, kterým končí, apod. Práce má celkově 41 stran textu, použitá literatura je nedostatečná a pouze v českém jazyce.

Stupeň a obtížnost zpracování:

Práce vychází z Českého ekumenického překladu Písma svatého, i když to nikde není v úvodu uvedeno. Dané téma není dostatečně zpracováno, ze seznamu literatury je vidět, že autor používá jen velmi omezené, a z mého pohledu nedostatečné zdroje (kromě Bible pouhých 9 titulů literatury, z toho ještě dva jsou Katechismus katolické církve a Youcat).

Formální stránka práce:

- rozsah práce je průměrný (41 stran);
- práce obsahuje velké množství gramatických chyb (např. str. 9: Hyksosové byli se-mitské kmeny; str. 15: národy... přebírali; str. 15: stali božstva; jiné božstva);
- chybí často čárky (např. str. 9.11. apod.);
- v poznámkách je používán různý druh písma (např. pozn. 1 a 2);
- často chybí dvojtečky před přímou řečí (např. str. 11);
- špatně jsou vloženy uvozovky při citaci či přímé řeči (str. 11.12);

- chybí tečky na konci vět (celá str. 26 či část str. 27);
 - kostrbaté, těžko srozumitelné věty (str. 14, odst. 3);
 - zvláštním a nestandardním způsobem je citována Bible (např. str. 14.24) apod.
- To vše má zásadní a velmi negativní vliv na kvalitu a obsahovou stránku práce.

Správnost bibliografických údajů:

Poznámky a citace považuji za nedostatečné. Na několika stránkách (např. str. 7–8; 21–23) je uvedeno mnoho informací bez jediného odkazu na literaturu. Částečně je to také dáno tím, že autor pouze převypráví biblické texty (str. 20–24).

Volba a využití pramenů:

Je použito jen velmi omezeného počtu literatury, všeho všudy 9 titulů! Autor opomenul mnoho úvodů do Písma či do Starého zákona, které jsou k dispozici v češtině a které by mu mohly posloužit, rovněž nezmiňuje žádný dostupný komentář ani mnohé biblické slovníky, ve kterých by také našel materiál ke svému tématu, a především neuvádí žádnou literaturu, která by se přímo dotýkala tématu jeho práce.

Věcné připomínky:

- str. 7–8: Jak již bylo uvedeno výše, chybí zmínka o jakékoliv metodologii.
- str. 9–10: Proč se autor opírá jen o *Stručnou historii státu Izrael* (M. Pojar), a necituje nějaké odbornější dílo/a?
- str. 9: Proč je nejprve uváděn východ Izraelitů z Egypta, pak se další kapitola vrací k Abrahámovi a potom se autor opět dotýká Mojžíše? (viz chybějící metodologie)
- str. 12: Neexistují i jiné chronologie možného Abraháмова příchodu do Kanaánu?
- str. 13: Jak spolu souvisí výroky ve druhém odstavci a zničením citace Ex 3,2?
- str. 14: Nemá být napsáno „čistota a svatost patří k sobě“ místo „čistota a svátost“?
- str. 15: Co se má na mysli odkazem na „Božskou devítku“? Předpokládám, že autor má na mysli článek Jana Hellera o symbolice čísel v Bibli. Heller však hovoří o něčem jiném.
- str. 15: Kdo je to „Božný“ král?
- str. 16: Správně má být „nókrí“, ne „nákrí“ (lze však pochopit neznalostí hebrejštiny, jen to jen drobná chyba).
- str. 19: Co znamená, že „Izraelci nepopírali existenci dalších božstev“? V jakém je to řečeno smyslu?
- str. 20–47: Jaký smysl mají vložené obrázky, které, zdá se, s vlastní prací ani s obsahem nijak nesouvisí?
- str. 21: Jak autor dospěl k názoru, že si „Hebrejci své ponížení v otroctví v podstatě zavinili sami“?
- str. 21: Jak souvisí popisování egyptských ran (pouhé přetlumočení Bible) s tématem práce?
- str. 27: Lze se spokojit s pouhým konstatováním, že vibrace zničily hradby Jericha?
- str. 30: Jak může autor po několikaletém studiu teologie celé dějiny Izraele v knihách Jozue a Soudců charakterizovat jako „bigotnost, náboženskou netoleranci a nenávist k jiným národům“?
- str. 37: Jak autor ví, že „období uctívání Baalova kultu... probíhala výstavba nových měst a pevnostních systémů... bylo období prosperity a rozkvětu, což si pisatelé textů nedokázali vysvětlit a raději se o nich nikde v Písmu nezmiňují?“ Nemohl být důvod jiný, např. teologický?
- str. 39: Co se má na mysli „bigotními tendencemi ve společnosti“, ke kterým je přirovnávána doba proroka Ámosa?
- str. 45: Proč práce končí proroky Ámosem a Ozeášem? Proč nejsou uvedeni další pro-

roci či poukázán na zápas o čistotu víry v době po exilu apod.? (opět problém metodologie)

Přínos práce a možnost využití:

Práce by při kritickém čtení snad mohla být určitým přínosem pro někoho, kdo by chtěl hlouběji porozumět vývoji náboženských představ starozákonního Izraele.

Celkové hodnocení:

Domnívám se, že práce Jaroslava Berky *Vývoj náboženských představ starozákonního Izraele v kontextu starověkého Kanaánu* je na samé hranici požadavků pro diplomové práce, spíše však až za její hranicí. **Bylo by možné ji přijmout jen v případě výborné obhajoby, jinak ji nedoporučuji.**

Datum: 10. 5. 2014

.....
podpis